

Anna-Kristiina Mikkonen sd

Kirjallinen kysymys maakuntalentojen tukemisen alueellisesta tasapuolisuudesta Savonlinnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Valtioneuvoston tiedotteen mukaan hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti 20.5.2025 rahoittaa kokonaan kuuden maakuntakentän ja Helsingin välisiä lentoyhteyksiä 27.2.2028 saakka. Savonlinnan lentoyhteyksistä valtio kustantaa puolet. Päätös pohjautuu kevään 2025 kehysriiheen. Liikenne- ja viestintäministeri Ranne toteaa tiedotteessa: "Lupasimme vahvistaa maakuntien elinvoimaa, turvata maakuntalennot ja kohdella alueita tasapuolisesti ja pidämme lupaukset!". Ministerivaliokunnan päätöksen mukaan Helsinki—Vantaan sekä Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemi—Tornion, Kokkola—Pietarsaaren ja Porin lentoasemien välisistä lennoista tehtyjä sopimuksia jatketaan 27.2.2028 saakka. Valtio rahoittaa näiden maakuntakenttien ja Helsingin välisten lentoyhteyksien kustannukset kokonaisuudessaan sopimuksen loppuun saakka. Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin kustannusarvio lentoyhteyksien tukemisesta sopimuskauden loppuun on yhteensä 38,52 miljoonaa euroa.

Valtion osuus Savonlinnan lentoyhteyksien hankinnasta on puolet, kuitenkin enintään miljoona euroa vuodessa. Savonlinnan ja Helsingin välisten lentoyhteyksien hankinta perustuu julkisen talouden suunnitelmassa 2025—2028 lentojen ostoihin osoitettuun määrärahaan. Savonlinnan kaupungin ja Traficomin käynnistämä kilpailutus on käynnissä. Kilpailutuksen mukainen uusi lentoliikenne alkaa 19.1.2026 ja kestää vuoden 2028 loppuun.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan Suomen sisäistä lentoliikennettä kehitetään ensisijaisesti markkinaehtoisesti, mutta turvataan huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet tarvittaessa ostopalveluliikenteellä. Liikennejärjestelmäsuunnitelman kolmen tunnin saavutettavuustavoitteesta on syytä pitää jatkossakin kiinni. Maakuntalentojen tukemiseen on löydettävä pitkäaikainen ja kestävä, elinkelpoinen ratkaisu. Suomen saavutettavuuden ja huoltovarmuuden kannalta maakuntalentojen ja -kenttien olemassaolo on oleellista sekä myös alueiden elinvoiman, työpaikkojen ja matkailun kannalta.

Hallitus on budjettiriihen pöytäkirjamerkinnöissä 2023 todennut seuraavaa maakuntalennoista: "Hallitus kehittää Suomen sisäistä lentoliikennettä ensisijaisesti markkinaehtoisesti samalla turvaten huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet. Hallitus turvaa ostopalveluliikenteellä maakuntalennot vuoden 2026 maaliskuun loppuun saakka. Ostopalveluliikennettä jatketaan seuraavissa lentoasemien lentoyhteyksissä: Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kemi—Tornio, Kokkola—Pietarsaari. Valtio varaa rahoituksen Savonlinnan mallin mukaiseen lentoliikenteen järjestämiseen Porille vuodeksi 2025 mahdollisen uuden kilpailutuksen

Kirjallinen kysymys KK 168/2025 vp

yhteydessä. Kokonaisuutta varten hallitus varaa 38 miljoonaa euroa koko ajanjaksolle. Tarkemat liikenteen järjestämisen yksityiskohdat ratkaistaan asianomaisten viranomaisten jatkovalmistelussa. Ostopalveluliikenteen järjestämismalli ei sisällä sellaisia seikkoja, jotka tosiasiallisesti aiheuttavat nykymuotoisen lentoliikenteen loppumisen. Maakuntalentojen ostopalveluliikenne valtion täysimääräisesti tukemana päättyy keväällä 2026. Jatkoneuvottelussa haetaan kaupunkia yhdenvertaisesti kohtelevaa sopimusmallia. Hallitus tarkastelee Suomen sisäisen lentoliikenteen osalta kaupunkien saavutettavuutta yhdenvertaisuus huomioiden kevään 2025 puoliväliriihessä."

Alueiden tasapuolisen, yhdenvertaisen kohtelun nimissä tehty päätös maakuntalentojen tukemisesta vuoteen 2028 sisältää yhden erikoisen poikkeaman, Savonlinnan. Hallitus on budjettiriihen pöytäkirjamerkinnöissään 2023 todennut: "Jatkoneuvottelussa haetaan kaupunkia yhdenvertaisesti kohtelevaa sopimusmallia. Hallitus tarkastelee Suomen sisäisen lentoliikenteen osalta kaupunkien saavutettavuutta yhdenvertaisuus huomioiden kevään 2025 puoliväliriihessä." Hallitusohjelman mukaan: "Hetimitä hallituskauden alussa laaditaan kansallinen lentoliikennestrategia, jossa linjataan Suomen lentoliikenteen toimintaedellytysten ja kilpailukyvyn vahvistamisesta muuttuneessa maailmassa. Kehitetään Helsinki—Vantaan lentokenttää kansainvälisen matkustaja- ja rahtiliikenteen solmukohtana. Edistetään lentoliikenteen sähköistymistä."

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisten ministerien vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miksi Savonlinnan osalta maakuntalentojen tuelle on määritelty puolikas maksuosuus ja kustannuskatto, jota ei ole minkään muun paikkakunnan maakuntalentojen osalta,

miksi Savonlinna ainoana tuettujen maakuntalentojen paikkakuntana joutuu maksamaan puolet lennoista itse ja sille on myös osoitettu kustannuskatto,

miten perustelette Savonlinnan osalta eriävää, negatiivisesti erikoiskohtelevaa ratkaisua maakuntalentojen maksun osalta ja miten ratkaisu suhteutuu alueiden tasapuoliseen kohteluun,

jatketaanko kaupunkien kanssa neuvotteluja yhdenvertaisen kustannusmallin löytymiseksi ja

miten valmistelutyö kansallisen lentoliikennestrategiatyön osalta etenee?

Helsingissä 21.5.2025

Anna-Kristiina Mikkonen sd